

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: vedoucí práce

Autor/ka práce: Magdalena Hájková

Název práce: Neviditelná chudoba u vysokoškolských studentů

Vedoucí práce: Martin Hájek

Oponent/tka:

Navržené hodnocení: C-D

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Práce je standardně strukturována – po teoretickém úvodu jsou uvedeny výzkumné otázky, metodologie a následuje empirická část prezentující hlavní zjištění z výzkumu. Výzkumné cíle i otázky jsou zřetelně formulovány. Nicméně cíl výzkumu, tj. „popsat neviditelnou chudobu z pohledu vysokoškolských studentů v České republice“ implikuje kvantitativní šetření zobecnitelné na populaci ČR. Pokud autorka plánovala kvalitativní výzkum, měla tomu přizpůsobit i výzkumný cíl, např. porozumět chápání chudoby VŠ studenty nebo popsat subjektivní teorie chudoby studentů. V takovém případě by bylo zřejmé, že cílem není popsat určitou populaci, ale určitý fenomén.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Autorka využívá jak domácí, tak i zahraniční literaturu. Teoretická část, ve které literaturu zpracovává by mohla být systematictější; aktuálně se podobá výpiskům z textů, které autorka k tématu našla.

Část o sociální stratifikaci trpí drobnými neduhy, jako např. tvrzením, že Durkheim se jako první zabýval problémem sociální stratifikace, přičemž hned v následujícím odstavci se píše o Marxově pojetí, které tomu Durkheimovu předcházelo. Nebo tvrzení, že budoucí postavení jedince ve společnosti podle Bourdieua není ovlivněno statusem rodiny, nýbrž estetickou predispozicí. Na několika místech se domnívám, že autorka nepracovala s literaturou samostatně, ale prostě citace převzala, např. Spencer 1851 a 1864. Divil bych se se, kdyby autorka tyto velmi obsáhlé historické svazky pročítala, aby se dozvěděla, co si Spencer myslel o příčinách chudoby.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Autorka pořídila osm polostrukturovaných rozhovorů s vysokoškoláky různých oborů. Z přepisů i citovaných výňatků můžu soudit, že rozhovory byly kvalitně provedené. Popis analýzy však přesvědčivý není, rozdíl mezi deduktivně induktivním a strukturovaným přístupem ke kódování mi není jasný. Tematická analýza je sice popsána, jak by měla vypadat, ale už není dokumentováno, jak skutečně proběhla. Byla ke kódování využita nějaká softwarová opora?

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Zjištění jsou prezentována systematicky. V naprosté většině odpovídají datům, alespoň pokud lze z úryvků soudit. Na druhou stranu jejich slabší stránkou je interpretace. Někdy autorka porovnává tvrzení respondentů s dostupnými údaji z institucionálních zdrojů, např. na straně 15 dole, což však v kontextu kvalitativní studie zaměřené na subjektivní teorie nedává smysl.

Na mnoha místech jsou zjištění prezentována souhrnně a následně je uveden dlouhý citát jako ilustrace. Co přesně a jak ilustruje musí však čtenář zjistit sám. Přitom někdy se v úryvku z dat skrývají zajímavé skutečnosti, které autorka interpretačně nevyužívá. Např. na str. 18 respondent Lukáš popisuje člověka žijícího od výplaty k výplatě současně ne jako chudého i de facto chudého. Pochopitelně nejlepší by bylo respondenta na tento rozpor upozornit a chtít vysvětlení, ale i bez toho lze vyvodit, že představa chudého člověka je problematická a může fluktuovat. Podobně i v následujícím úryvku, kde respondentka říká, že chudý člověk je ten, kdo „si nemůže dopřát jako takový ty trošku jako lepší věci.“ Co jsou to ty trošku lepší věci, které jsou indikátorem chudoby? Velice zajímavé je zjištění, že dotazovaní studenti nepovažují člověka v exekuci nebo v bankrotu za jednoznačně chudého. V závěru to autorka trochu rozebírá, ale podle mne by to stálo za důkladnější analýzu, protože kdo jiný je chudý, když ne člověk v exekuci nebo v bankrotu?

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Ano, jsou.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Odkazování je celkem v pořádku až na problém s převzatými citacemi, na který jsem poukázal výše. Ohledně jazyka - psaní velkých písmen ve jménech dělá autorce problémy. Jinak je ale text formálně v pořádku.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li nějaké).

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Na straně 12 autorka píše: „Cílem bylo, aby byli respondenti genderově vyváženi, protože i pohlaví může ovlivnit to, co člověk považuje za chudobu.“ Zajímalo by mne, jak pohlaví respondentů ovlivňuje názory na chudobu.

9. Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému: Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly:

V pořádku.

Celkové hodnocení práce:

Bakalářská práce splňuje všechny náležitosti na tento typ závěrečné práce a proto ji doporučuji k obhajobě. Moje připomínky jsou dílčího charakteru. Navrhuji hodnocení C-D podle toho, jak se bakalantce podaří slabiny práce vysvětlit u obhajoby.

Datum: 28. srpna 2023

Podpis: